

Postup pri podozrení úhynu včelstiev v dôsledku použitia prípravkov na ochranu rastlín

Ak chovateľ včiel zistí úhyn včelstiev, túto skutočnosť bezodkladne nahlási na príslušnú Regionálnu veterinárnu a potravinovú správu (RVPS).

Ak úmyselným konaním osoby vznikne inej osobe na majetku škoda, ktorej vyčíslenie presiahne sumu 266,- eur, takéto konanie je možné považovať za trestný čin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 zákona č. 300/2005 Z. z. (Trestný zákon). Konanie osoby páchatela môže spočívať aj v opomenutí svojej povinnosti, ktorá mu vyplýva z nejakého právneho predpisu a toto opomenutie spôsobí nepriaznivý následok inej osobe.

Konanie musí byť protiprávne a musí byť poškodeným preukázané rovnako ako vznik škody a príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti ako príčinou vzniku škody a škodou a jej rozsahom ako následkom týchto príčin. Keďže pre účely trestného konania ide o odbornú otázku, je nevyhnutné zabezpečiť odborné posúdenie fyzickou alebo právnickou osobou, ktorá disponuje potrebnými odbornými vedomosťami alebo kvalifikáciou. Pre prípad posúdenia, či škoda vznikla v dôsledku použitia prípravkov na ochranu rastlín, je potrebné sa obrátiť na Ústav včelárstva Liptovský Hrádok (kontakt: e-mail: vcela_hradok@vuzv.sk, vcela@imafex.sk, t. č.: 044/5221 141)

1. Hlásenie o poškodení včelstiev sa zasiela bezodkladne Ústavu včelárstva Liptovský Hrádok (e-mail: vcela_hradok@vuzv.sk, vcela@imafex.sk) podľa vzoru uvedeného v prílohe. Hlásenie vyplní poškodený za prítomnosti zástupcu RVPS alebo asistenta úradného veterinárneho lekára.
2. Posúdenie hlásenia bude na Ústave včelárstva Liptovský Hrádok vykonané bezodkladne. Odhad škody potvrdí Ústav včelárstva Liptovský Hrádok na základe platného Cenníka včelstiev.
3. Po potvrdení podozrenia z protiprávneho použitia prípravkov na ochranu rastlín Ústavom včelárstva Liptovský Hrádok, poškodený môže podať trestné oznámenie podľa § 196 zákona č.301/2005 Z. z. (Trestný poriadok) orgánom činným v trestnom konaní, ktorými sú policajti alebo prokurátor (napr. na najbližšom útvare policajného zboru, na najbližšej okresnej prokuratúre, alebo na t. č. 158 - bezplatnej linke PZ SR).

UPOZORNENIE: V prípade, že sa nepotvrdí, že škoda oznamovateľovi (poškodenému chovateľovi) vznikla v dôsledku použitia prípravkov na ochranu rastlín, ale z dôvodu šírenia nákazlivej choroby, trestné stíhanie hrozí oznamovateľovi.

Vybrané citácie z Trestného zákona

§ 124 (Škoda)

(1) Ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku alebo na právach poškodeného alebo jeho iná ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s trestným činom, bez ohľadu na to, či ide o škodu na veci alebo na právach. Škodou sa na účely tohto zákona rozumie aj získanie prospechu v príčinnej súvislosti s trestným činom.

(2) Škodou sa rozumie v zmysle odseku 1 aj ujma na zisku, na ktorý by poškodený inak vzhľadom na okolnosti a svoje pomery mal nárok alebo ktorý by mohol odôvodnene dosiahnuť.

(3) Pri trestných činoch proti životnému prostrediu sa škodou rozumie súhrn ekologickej ujmy a majetkovej škody, pričom majetková škoda v sebe zahrnuje aj náklady na uvedenie životného prostredia do predošlého stavu. Pri trestnom čine neoprávneného nakladania s odpadmi podľa § 302 rozsahom činu sa rozumie cena, za ktorú sa odpad v čase a v mieste zistenia činu obvykle zbiera, prepravuje, vyváža, dováža, zhodnocuje, zneškodňuje alebo ukladá, a cena za odstránenie odpadu z miesta, ktoré na jeho uloženie nie je určené.

§ 125 (Rozsah škody)

(1) **Škodou malou** sa rozumie škoda prevyšujúca sumu **266 eur**.

Škodou väčšou sa rozumie suma dosahujúca najmenej desaťnásobok takej sumy.

Značnou škodou sa rozumie suma dosahujúca najmenej stonásobok takej sumy.

Škodou veľkého rozsahu sa rozumie suma dosahujúca najmenej päťstonásobok takej sumy.

Tieto hľadiská sa použijú rovnako na určenie výšky prospechu, hodnoty veci a rozsahu činu.

§ 245 (Poškodzovanie cudzej veci)

(1) Kto zničí, poškodí alebo urobí neupotrebitelnou cudziu vec a spôsobí tak na cudzom majetku **malú škodu**, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním **väčšiu škodu**, alebo

b) z osobitného motívu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) a spôsobí ním **značnú škodu**,

b) na veci, ktorá požíva ochranu podľa osobitného predpisu, alebo

c) závažnejším spôsobom konania.

(4) Odňatím slobody na sedem rokov až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin

uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním **škodu veľkého rozsahu**, alebo
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia.

§ 300 (Ohrozenie a poškodenie životného prostredia)

(1) Kto úmyselne vydá životné prostredie do nebezpečenstva vzniku malej škody tým, že poruší všeobecne záväzné právne predpisy o ochrane životného prostredia alebo o ochrane prírodných zdrojov vrátane prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd a hospodárení s nimi, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa potrestá, kto v chránenom území neoprávnene postaví stavbu.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

a) závažnejším spôsobom konania, alebo

b) v chránenom území vrátane ochranného pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním na životnom prostredí značnú škodu.

(5) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním na životnom prostredí škodu veľkého rozsahu.

§ 301

(1) Kto z nedbanlivosti vydá životné prostredie do nebezpečenstva vzniku väčšej škody tým, že poruší všeobecne záväzné právne predpisy o ochrane životného prostredia alebo o ochrane prírodných zdrojov vrátane prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd a hospodárení s nimi, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody až na tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v chránenom území vrátane ochranného pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

(4) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu.

§ 307 (Šírenie nákazlivej choroby zvierat a rastlín)

(1) Kto, čo aj z nedbanlivosti, spôsobí nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej choroby domácich alebo hospodársky dôležitých zvierat, potrestá sa odňatím slobody až a jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním väčšiu škodu,
- b) a spôsobí ním rozšírenie takej choroby, alebo
- c) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

§ 308 (Šírenie nákazlivej choroby zvierat a rastlín)

(1) Kto, čo aj z nedbanlivosti, spôsobí nebezpečenstvo zavlečenia alebo rozšírenia nákazlivej choroby alebo škodcu úžitkových rastlín, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až na tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí rozšírenie takej choroby alebo škodcu, alebo
- b) závažnejším spôsobom konania.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním značnú škodu.

**Hlásenie o podozrení úhynu včelstiev
v dôsledku použitia prípravkov na ochranu rastlín**

Dátum a čas zápisu:

Miesto:

Meno poškodeného chovateľa včiel:

Adresa :

Registračné číslo chovateľa v CRV:

Stanovište včelstiev:

Vzdialenosť od ošetrovaného porastu:

Stanovište pevné alebo kočovné:

Počet včelstiev na stanovišti:

Typ úľov:

Včelstvá:

Počet uhynutých alebo poškodených včelstiev:

Plodisko: Počet plástov plodových

Počet plástov peľových

Sú plásty pokalené?

Popíšte pohyb včiel na plodových plástoch:

Medník : Počet plástov s mednými zásobami

Popíšte pohyb včiel na medníkových plástoch

Uhynuté včely sú:

- v podmete
- na letáči
- pred úľom na zemi
- v okolí úľov
- v ošetrovom poraste
- v poraste v blízkosti úľov

Približná hmotnosť uhynutých včiel :

Popis uhynutých včiel :

- včely sivé, ochlpené
- včely tmavé
- včely čierne
- včely s vysunutým cuciacom
- včely s rozťahnutými krídlami
- včely s poškodenými krídlami
- včely s vytiahnutým zadným párom nôh
- včely so stiahnutým bruškom

Ak sú včely poškodené :

- pohyb včiel je točivý
- včely lezú
- včely sa zhlukujú do malých chumáčikov
- včely sa držia na stonkách trávy pred letáčom

Ošetrovaný porast: (vyplní chovateľ včiel po dohode s pestovateľom)

Deň a hodina ošetrovania porastu:

Druh ošetrovanej plodiny:

Druh škodcu, choroby alebo buriny:

Názov použitého prípravku, dávka alebo koncentrácia:

Spôsob aplikácie prípravku:

Počasie v dobe aplikácie:

Teplota vzduchu:

Smer a sila vetra:

Oblačnosť, zrážky:

Ktoré rastliny kvitli v ošetrovanom poraste, výskyt medovice, počet kvitnúcich rastlín na m² v čase ošetrovania porastu a v čase popisu prípadu:

Kto ošetroval porast – meno zodpovedného pracovníka, adresa, sídlo organizácie:

Bolo chovateľovi včiel oznámené ošetrovanie porastu letecky? Kedy a ako:

Ohlásil chovateľ včiel pestovateľovi hromadný let včiel za znáškou? Kedy a ako:

Za akú dlhú dobu po ošetrení porastu chovateľ včiel pozoroval následky otravy ?

Odhad vzniknutej škody (na včelstvách) potvrdí Ústav včelárstva LH, na základe platného cenníka včelstiev vydanom Ústavom včelárstva Liptovský Hrádok.

1. Vyjadrenie chovateľa včiel:

Meno, priezvisko a podpis chovateľa včiel:

2. Vyjadrenie asistenta úradného veterinárneho lekára:

Meno, priezvisko a podpis asistenta úradného veterinárneho lekára:

3. Vyjadrenie pestovateľa:

Meno, priezvisko a podpis pestovateľa:

4. Vyjadrenie Ústavu včelárstva Liptovský Hrádok:

Pečiatka a podpis Ústavu včelárstva Liptovský Hrádok: